Theodor Iordănescu (1874-1953)

Șacalul albastru

- poveste tradusă din *Pañcatantram* (*textus ornatior*), I.11 -

București
19 iulie 2025

Șacalul albaștru[1]

- poveste tradusă din *Pañcatantram* (*textus ornatior*), I.11 -

Era odată un șacal anume Candarava (cel care urlă furios), care locuia într'o peșteră din apropierea unuĭ oraș. Pe cînd umbla, cu burta goală, după hrană, pătrunse el în oraș chiar. Acolo însă cînii se răpeziră la el să-ĭ sfâșie trupul cu dinții lor ceĭ ascuțiți. Cu inima plină de frică, din pricina lătraturilor, fugia șacalul, sărind încoace și 'ncolo pănă ajunse în curtea unuĭ vopsitor. Acolo sări într'un mare butoiŭ cu vopsea albastră, iar ceata de cînĭ se întoarse cum venise. Dar șacalul nu murise, ci sărise cu multă pază din butoiul cu vopsea afară și se duse în pădure. Cînd îl văzură dobitoacele care se găsiaŭ în apropiere, cu trupul văpsit albaștru, fugiră pănă la unul, întorcînd ochiĭ în toate părțile de frică și zicînd:

— Ce fel de fiară o fi asta, văpsită cu astfel de coloare? De unde o fi venit, căcĭ pănă acum n'am văzut-o pe aicĭ!? Și-apoĭ nicĭ nu știĭ ce fel de putere și ce obiceiurĭ o fi având... Căcĭ se zice: „Un cuminte care se îngrijește de binele luĭ, nu trebuie să se încreadă aceluia ale căruĭ puterĭ, neam și fire nu le cunoaște."

Cînd Candarava bagă de seamă că dobitoacele eraŭ prăpădite de frica luĭ, zise următoarele:

— He! he! dobitoacelor, ce fugiți și tremurați așa la vederea mea? Eŭ, numitul Candarava, sînt pus maĭ mare peste voĭ de către Akhandala (un nume al zeuluĭ Indra), care s'a gîndit că dobitoacele nu aŭ rege; dar fiți liniștite, căcĭ supt Domnia mea veți trăĭ ca în niște cuștĭ de diamant.

Cînd turma de dobitoace: leĭ, tigri, pantere, maimuțe, iepurĭ, gazele, șacalĭ și alțiĭ, auziră aceste vorbe, se închinară înnaintea luĭ și ziseră:

— Doamne! poruncește-ni, ce să facem?

Atuncĭ dădu el leuluĭ loc de ministru, pe tigru îl făcu camerier[1], pe panteră parfumăreasă[2], pe elefant, portar, pe maimuță, purtătoare de umbrelă și spion. Cît privește pe șacalĭ, rudele luĭ chiar, îĭ luă de gît și-ĭ aruncâ afară.

Pe cînd șacalul se bucura de măreția unuĭ rege, leul și celelalte dobitoace îĭ aduceaŭ la picioare orice pradă prindeaŭ, iar el, după moda stăpînitorilor, împărția la toți după cuviință. Astfel trecea timpul, cînd, odată, șacalul nostru, ajungînd într'un loc dosit, auzi urletele unor șacalĭ din apropiere. Cu trupul prins de fioriĭ bucurieĭ și cu ochiĭ plinĭ de lacrămĭ, se ridicâ el și începu să urle prelung.

Cînd leiĭ și celelalte dobitoaee auziră aceasta și descoperiră că regele lor n'a fost decît un șacal, lăsară capetele în jos de rușine, și ziseră:

— Ah! ah! cum am fost noĭ legați la gard de către acest păcătos de șacal! De aceia trebuie să moară.

Auzind aceasta, încercă bietul să fugă, dar tigrul se răpezi la el, și-l sfîșiè în bucăți. Astfel muri.

De aceia zic eŭ (povestitorul):

---

1 *Neamul Românesc Literar*, II, nr. 9, 1910, pp. 142-143.

1 *Sáyyapalaka* = păzitorul patuluĭ.

2 *Sthagika* = cutie cu betel.

Cine-și părăsește pe ai săi și are dragoste de străini, își găsește moartea ca prostul de Candarava.

Tradusă din sanscrită de
T. IORDĂNESCU